РЕЗОЛЮЦИЯ (ЕС) 2021/1639 НА ЕВРОПЕЙСКИЯ ПАРЛАМЕНТ

от 29 април 2021 година,

съдържаща забележките, които са неразделна част от решението за освобождаване от отговорност във връзка с изпълнението на бюджета на Европейския орган за застраховане и професионално пенсионно осигуряване за финансовата 2019 година

ЕВРОПЕЙСКИЯТ ПАРЛАМЕНТ,

— като взе предвид своето решение за освобождаване от отговорност във връзка с изпълнението на бюджета на Европейския орган за застраховане и професионално пенсионно осигуряване за финансовата 2019 година,

— като взе предвид член 100 от и приложение V към своя Правилник за дейността,

— като взе предвид становището на комисията по икономически и парични въпроси,

— като взе предвид доклада на комисията по бюджетен контрол (A9-0079/2021),

А. като има предвид, че според отчета за приходите и разходите [1] на Европейския орган за застраховане и професионално пенсионно осигуряване („Органа“) неговият окончателен бюджет за финансовата 2019 година възлиза на 27 138 027,61 EUR, което представлява увеличение със 7,66% спрямо 2018 г.; като има предвид, че Органът се финансира чрез вноска от Съюза (10 083 336 EUR, представляващи 37,16%) и чрез вноски от националните надзорни органи на държавите членки (17 054 691,61 EUR, представляващи 62,84%);

Б. като има предвид, че в своя доклад относно годишните отчети на Европейския орган за застраховане и професионално пенсионно осигуряване за финансовата 2019 година („доклада на Палатата“) Сметната палата („Палатата“) заявява, че е получила достатъчна увереност, че годишните отчети на Органа са надеждни и че свързаните с тях операции са законосъобразни и редовни;

Бюджетно и финансово управление

1. отбелязва със задоволство, че усилията за контрол на бюджета през финансовата 2019 година са довели до степен на изпълнение на бюджета от 100%, което е сходно с 2018 г.; отбелязва освен това, че степента на изпълнение за бюджетните кредити за плащания е 85,63%, което представлява увеличение с 0,15% спрямо 2018 г.;

2. отбелязва, че според доклада на Палатата бюджетните документи относно 2019 г. не описват напълно как са изчислени вноските от националните компетентни органи на държавите — членки на Съюза и на Европейската асоциация за свободна търговия (ЕАСТ), и че прогнозната стойност на вноските на националните компетентни органи за пенсионни вноски, плащани от работодателя, не е била коригирана за привеждане в съответствие с действителната сума през 2019 г., което е довело до по-голяма вноска от изискваната; отбелязва въз основа на отговора на Органа, че в регламента за неговото създаване (по-конкретно в член 62) се определя съотношението между финансовите вноски на Съюза и на националните компетентни органи, които се изчисляват съобразно определен тегловен коефициент, и че действителният размер на пенсиите става известен едва през декември, поради което времето до края на годината е недостатъчно за изготвянето на коригиращ бюджет за отразяване на действителната сума;

3. отбелязва, че според доклада на Палатата делът на вноските на националните компетентни органи и на Съюза не съответства на вноските от 2017 г. (37,16% за Съюза и 62,84% за националните компетентни органи), като излишъкът от 2017 г. е разпределен през 2019 г. (40% за ЕС и 60% за националните компетентни органи); отбелязва въз основа на отговора на Органа, че в регламента за неговото създаване се определя съотношението между финансовите вноски на Съюза (40%) и на националните компетентни органи (60%), но поради погрешно схващане през 2017 и 2019 г. общият дял на средствата за възстановяване от националните компетентни органи е по-голям от този на Съюза; отбелязва, че Органът е възстановил целия бюджетен излишък от 2017 г. на Съюза и Съюзът го е върнал на Органа през 2019 г., като е приложено първоначалното съотношение на финансирането — 40/60; призовава Органа да усъвършенства своите политики за докладване, за да се избягват значителни несъответствия в бъдеще;

[1] ОВ C 391, 18.11.2019 г., стр. 29.

Резултати от дейността

4. отбелязва със задоволство, че Органът използва определени мерки, като ключови показатели за ефективност, за да оцени добавената стойност, осигурявана от неговите дейности, и други мерки за подобряване на управлението на своя бюджет, като среден брой респонденти за съответните обществени консултации по свързани със защитата на потребителите въпроси и степен на изпълнение на бюджета от 99%; отбелязва със задоволство, че Органът е постигнал своите цели за всички ключови показатели за ефективност;

5. отбелязва, че 91% от работната програма на Органа, включително 303 различни продукта и услуги, са изпълнени успешно и че останалите 9% са претърпели малки закъснения в резултат на приоритизирането на други по-належащи искания, зависимост от външни лица и променени изисквания;

6. отбелязва, че Органът е в процес на подмяна на използваната от него електронна система за управление на човешките ресурси със *Sysper*, която се предоставя от Комисията; потвърждава, че Органът ще се възползва от по-ниски разходи, ефикасност и полезни взаимодействия; отбелязва, че закъсненията в изпълнението на проекта, свързани с неговия мащаб, са преодолени и че се очакваше той да бъде приключен през 2020 г.; призовава Органа да докладва на органа по освобождаване от отговорност за конкретните резултати в това отношение;

7. отбелязва със задоволство, че Органът предприема активни действия за набелязване на възможности за ефикасност и полезни взаимодействия с други агенции, и по-специално с Европейския банков орган и Европейския орган за ценни книжа и пазари, чрез Съвместния комитет на европейските надзорни органи и чрез съвместни процедури за възлагане на обществени поръчки; приветства информацията, че Органът е предприел съвместни действия с други агенции в области, свързани с финансовите технологии, иновациите и кибернетичната устойчивост; настоятелно насърчава Органа да търси активно по-нататъшно и по-широко сътрудничество с всички агенции на Съюза;

8. насърчава Органа да продължи цифровизацията на своите услуги, като начин за намаляване на бюрокрацията;

9. приветства усилията на Органа за по-координиран надзорен режим в цялата европейска финансова система; подчертава неговата роля за осигуряването на стабилен, добре интегриран, ефикасен и сигурен финансов пазар; подчертава значението на защитата на потребителите в Съюза чрез насърчаване на справедливост и прозрачност на пазара на продукти и финансови услуги и очаква да получи актуална информация относно бъдещите мерки, предприети в тази насока, включително действията в отговор на предизвикателствата във връзка с цифровизацията на икономиката и мерките за устойчивост;

10. приветства новите мерки на Органа с оглед на повишаване на защитата на потребителите, включително двустранни посещения в държави с акцент върху въпроси, свързани с поведението, подкрепа в полза на национални компетентни органи и разработването на платформи за сътрудничество, насочени към решаването на трансгранични въпроси, така че да се отговори на необходимостта от по-строг надзор в някои държави членки, като по този начин се преодоляват слабостите на застрахователните пазари и се защитават потребителите от нелоялните практики на многонационални застрахователни дружества;

11. подчертава задължението на финансовата система да предприема подходящи действия в отговор на свързаните с финансовата устойчивост предизвикателства, Европейския зелен пакт и Парижкото споразумение;

12. счита, че след създаването му отговорностите на Органа постепенно се увеличиха; отбелязва, че увеличенията на бюджета следва да бъдат постепенни и непрекъснати във времето, в съответствие с увеличаването на правомощията; счита, че бъдещите отговорности, произтичащи, наред с другото, от стратегията за цифровите финансови услуги, както и отговорностите във връзка с борбата с изпирането на пари, изискват адаптиране на финансирането на Органа;

13. подчертава, че в определени случаи мандатите, приети на първо законодателно равнище, не вземат под внимание минималните срокове, от които се нуждае Органът, за да изпълни необходимите дейности за разработване и приемане на мерките от второ равнище, в резултат на което налагат преразпределяне на ресурси и водят до закъснение в прилагането на определени мерки;

14. отбелязва, че предвид на все по-голямото изместване на работата на Органа от регулаторни задачи към изпълнение и прилагане на правото на Съюза бюджетните и човешките ресурси трябва да се преразпределят вътрешно; посочва, че стриктното съсредоточаване върху мандата, възложен от законодателя на Съюза, ще осигури по-ефективно и по-ефикасно използване на ресурсите; счита, че са необходими допълнителни усилия в областта на бюджета и на назначаването на служители, на ръководството на управлението и на процедурите, за да се насърчи сближаването в областта на надзора, като по този начин се допринася за функционирането на единния пазар; подчертава спешната необходимост от предоставяне на достатъчно ресурси на Органа, за да може той да изпълнява възложените му задачи надлежно и ефикасно;

15. счита, че Органът следва да вземе под внимание новите предизвикателства, свързани с цифровите технологии и устойчивостта; счита, че постигането на тези определени цели и интеграцията им в нормативната уредба и в надзорната рамка трябва винаги да бъдат в съответствие с укрепването на пазара, без да се нарушава неговата конкурентоспособност и без да се налага прекалена тежест на участниците на пазара, и по-специално малките и средните участници; счита, че мониторингът на изпълнението на тези цели трябва да бъде придружен от предоставянето на достатъчно ресурси;

16. посочва, че при изпълнението на своите дейности Органът трябва да обръща внимание на осигуряването на съвместимост с правото на Съюза, зачитането на принципа на пропорционалност като ръководен принцип и спазването на основните принципи, които управляват вътрешния пазар;

17. призовава Органа да осигури предприемането на подходящи последващи действия и изпълнението на препоръките на Палатата;

18. призовава Органа да предприеме действия във връзка с дългосрочните системни предизвикателства, произтичащи от средата с ниски реални лихвени проценти, които са от особено значение за капиталовите пенсионни схеми и за някои животозастрахователни и основаващи се на застраховане инвестиционни продукти, и да проучи също така възможни решения на равнището на Съюза, които биха били от полза за потребителите/инвеститорите и биха гарантирали финансова стабилност на доставчиците на услуги;

19. изисква от Органа да разглежда проактивно въпросите, свързани с устойчивостта и разнородността на частно финансираните системи за пенсионно осигуряване в Съюза, по начин, който защитава потребителите/инвеститорите, както и целостта на пазара;

Политика относно персонала

20. отбелязва, че към 31 декември 2019 г. щатното разписание е изпълнено на 98,26%, като са назначени 113 срочно наети служители от общо 115 разрешени работни места за тази категория служители съгласно бюджета на Съюза (спрямо 112 разрешени длъжности през 2018 г.); отбелязва, че освен това през 2019 г. за Органа са работили 36 договорно наети служители и 17 командировани национални експерти;

21. отбелязва дисбаланса между половете, отчетен за 2019 г., що се отнася до висшето ръководство (шестима мъже и три жени) и до членовете на управителния съвет (петима мъже и три жени); изисква Органът да осигурява баланс между половете на висше управленско равнище в бъдеще; приветства намерението на Органа да публикува кратък списък, включващ най-малко една жена и един мъж, за назначаването на председател на Органа. призовава Органа да последва примера на инициативите на Европейската централна банка, за да предложи вътрешни програми за насърчаване на жените и за по-голямо многообразие сред своите служители; приветства географското представителство на служителите в рамките на Органа;

22. отбелязва по отношение на последващите действия във връзка с доклада на Палатата от предходната година, че Органът все още не е завършил прехода от регулаторни към надзорни задачи и че Органът следва да укрепи човешките ресурси, натоварени със задачи в областта на надзора; отбелязва, че през 2021 г. Органът възнамерява да разпредели 59,75 еквивалента на пълно работно време за изпълнението на основни задачи в областта на надзора; призовава Органа да докладва на органа по освобождаване от отговорност относно постигнатия напредък;

23. счита, че Органът следва да разполага с известна гъвкавост при назначаването на служители и при управлението на ресурсите си, тъй като трябва да посреща спешните, конкретни и технически потребности на секторите, над които упражнява надзор;

24. потвърждава, че съставът на Съвета на надзорниците на Органа се оценява като подходящ за изпълнението на отговорностите на Органа във връзка с разработването на правила, но в по-слаба степен по отношение на надзорните му функции; отново изразява загриженост, че националните надзорни органи имат решаващ глас в основния ръководен орган на Органа, което означава, че те са в състояние да вземат решения относно обхвата на действие на Органа за преразглеждане на собствената им ефективност (партньорски проверки); подчертава, че недостигът на ресурси пречи на Органа да изпълнява своите задължения независимо от държавите членки ([2]);

25. счита, че съчетаването на опита на служителите в публичната и в частната сфера е от полза за Органа; счита, че следва да се проучат системи за привличане на таланти от частния в публичния сектор и обратно, с прилагането на минимални предпазни механизми за насърчаване на независимостта на двата сектора; счита, че прилагането на правилата в тази област следва да се контролира от общи органи на Съюза и следва да взема под внимание конкретните обстоятелства при всеки един случай;

Предотвратяване и управление на конфликтите на интереси и прозрачност

26. отбелязва вече въведените от Органа мерки и непрекъснатите му усилия за осигуряване на прозрачност, за предотвратяване и управление на конфликтите на интереси, както и за осигуряването на защита на лицата, сигнализиращи за нередности; отбелязва, че Органът публикува на своя уебсайт регистър на срещите с външни заинтересовани лица; отбелязва, че през 2019 г. е разследван един случай на конфликт на интереси; отбелязва, че автобиографиите и декларациите за интереси на някои от членовете на Съвета на надзорниците на Органа, както и на членовете на управителния съвет, не са публикувани на уебсайта на Органа; призовава Органа да публикува автобиографиите и декларациите за интереси на членовете на управителния съвет и да докладва на органа по освобождаване от отговорност относно предприетите във връзка с това мерки;

27. отбелязва коментарите от предходната година във връзка с проблема с конфликтите на интереси, възникващи вследствие на ситуации на „кадрова въртележка“, и подчертава необходимостта от единен подход сред агенциите; отбелязва, че правилата на Органа за етично поведение са преразгледани и са в процес на одобряване от Комисията; призовава Органа да положи максимални усилия за предотвратяване на ситуации на „кадрова въртележка“; призовава Органа да информира надлежно органа по освобождаване от отговорност относно състоянието на искането за одобрение на преразгледаните правила за етично поведение;

28. призовава Органа да изпълни препоръките на Европейския омбудсман по случай 2168/2019/KR, по-специално като използва, по целесъобразност, възможността да се забранява на висшите служители да заемат определени длъжности след изтичането на мандата им, като определи критерии за възможностите за преминаване на служители към частния сектор, като информира кандидатите за висши длъжности в Органа за критериите, когато кандидатстват, и като въведе вътрешни процедури, за да гарантира, че след като служител се премести на друго работно място, достъпът му до поверителна информация се прекратява незабавно; призовава освен това Органа да разгледа възможността за удължаване на задължителния 12-месечен период на прекъсване за представителите на ръководството, които предвиждат преместване на ново работно място, което може да доведе до конфликти на интереси след приключване на трудово или служебно правоотношение в публичната администрация;

29. призовава Органа да последва примера на публикуваните от Комитета по етика на Европейската централна банка становища относно случаите на конфликт на интереси и на платена заетост след приключване на мандат, за да повиши прозрачността относно възможните конфликти на интереси и относно случаите на платена заетост след приключване на мандат;

Вътрешен контрол

30. отбелязва, че Службата за вътрешен одит на Комисията е изготвила одитен доклад, озаглавен „HR Management and Ethics“ (Управление на човешките ресурси и етика), в който са отправени шест препоръки за внасяне на подобрения и вследствие на който е приложен план за действие; отбелязва, че в края на 2019 г. действията по четири важни препоръки все още не са били приключени; настоятелно призовава Органа да информира органа по освобождаване от отговорност относно напредъка в изпълнението на тези препоръки;

([2]) Вж. специалния доклад на Сметната палата: „Във всички свои дейности ЕОЗППО разчита до голяма степен на сътрудничество с НКО [националните компетентни органи], но невинаги получава тяхната пълна подкрепа. […] С едва 20 служители, работещи по въпросите на надзора, и още седем по други свързани с тях теми, ЕОЗППО се сблъсква с истинско предизвикателство по отношение на изпълнението на широкия набор от сложни задачи, за които отговаря.“ https://www.eca.europa.eu/Lists/ECADocuments/SR18_29/SR_EIOPA_bg.pdf.

31. отбелязва, че Службата за вътрешен одит е започнала цялостен одит на инструментите за надзор в областта на защитата на потребителите; отбелязва, че резултатите от този одит и произтичащият от него план за действие трябваше да бъдат готови до края на 2020 г.; призовава Органа да докладва на органа по освобождаване от отговорност относно резултата от одита;

32. отбелязва, че през ноември 2018 г. управителният съвет на Органа е приел новата рамка за вътрешен контрол, която се прилага от януари 2019 г.; отбелязва, че чрез функцията си за вътрешен контрол Органът е провел първата годишна оценка на системата в нейната цялост, прилагайки новата рамка за вътрешен контрол, и е заключил, че всички компоненти и принципи са внедрени и работят според предвиденото; призовава Органа да докладва по какъв начин в оценката са взети предвид грешките при изчисленията за определяне на вноските на държавите — членки на Съюза и на ЕАСТ, и защо това не е довело до установяването на недостатък в 12-и или 13-и принцип за вътрешен контрол;

Други коментари

33. отбелязва по отношение на оттеглянето на Обединеното кралство от Съюза, че през февруари 2019 г. Органът е отправил препоръки относно работата по трансгранични сделки по неприключени договори след датата на оттеглянето и че Органът е продължил да проследява отблизо развитието и придържането към становищата и препоръките за застрахователния сектор;

34. приветства положените усилия за повишаване на киберсигурността и на защитата на данните на Органа;

35. приветства усилията на Органа да осигури икономически ефективна и екологосъобразна работна среда и да намали и компенсира своите емисии на CO_2, свързани с помещенията и пътуванията;

36. по отношение на други забележки, придружаващи решението за освобождаване от отговорност, които имат хоризонтален характер, препраща към своята резолюция от 29 април 2021 г. ([3]) относно резултатите от дейността, финансовото управление и контрола на агенциите.

([3]) Приети текстове, P9_TA(2021)0215.